

Motion till riksdagen 2010/11:Sf284

av **Maria Lundqvist-Brömster (FP)**

Tillvarata bären på ett anständigt sätt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa upp situationen för utländska bärplockare så att dessa garanteras värdiga anställningsvillkor.

Motivering

Svensk lag är tydlig: Ingen har rätt att lura hit människor på villkor som det inte går att försörja sig på. Livsmedelsbranschen måste ta sitt ansvar så att utländska bärplockare får rimliga villkor, om detta inte räcker bör hela regelverket skärpas. I annat fall måste strikta myndighetskontroller införas så att fattiga människor inte utnyttjas. Goda villkor ska råda i de svenska bärskogarna.

Många av de utländska bärplockarna har brutit upp från sin hemtrakt och åkt till andra sidan jorden för att arbeta ihop pengar till en bättre framtid för sin familj. Men många har blivit grundlurade. Det förekommer uppgifter om att bärplockare har fått skriva på dubbla avtal, dels ett avtal som garanterar lön och förmåner enligt kollektivavtal, dels ett annat avtal där de avsäger sig de rättigheter som fanns i det första avtalet. Även om facket kontrollerar hjälper det föga om pappren säger en sak och verkligheten är en annan. Trots viss garantilön och mycket hårt arbete är det alltså oklart om en del av de utländska bärplockarna åker hem med mer pengar eller ökade skulder när både resa och uppehälle betalats.

De friare regler för arbetskraftsinvandring som infördes 2008 är viktiga och ska behållas. Sverige vinner dessutom på varje person som bidrar till svensk välfärd med sitt arbete. I alla tider har människor säsongarbetat i andra länder. Svenska ungdomar åker till London och jobbar en sommar på krogen eller rycker in på norska äldreboenden. På samma sätt kommer säsongarbetare till Sverige för att fylla ett behov. När detta fungerar blir både

Fel! Okänt namn på

enskilda människor, företag och samhället vinnare. Vi vill inte slå igen dörren i ansiktet på de utländska bärplockare som vill tjäna pengar i svenska skogar. Det finns alla skäl att välkomna dem – och därför också möjliggöra stramare kontroller så att deras rättigheter värnas. Vi förväntar oss nu att den svenska livsmedelsbranschen och grossisterna som handlar med bär visar hur de kommer att förbättra kontrollen av bärplockarnas arbetsvillkor. Stickprovskontroller, intervjuer med enskilda bärplockare och samarbete mellan myndigheter, uppköpare och lokala fackföreningar borde vara en självklarhet för alla seriösa uppköpare av bär. Svenska konsumenter har rätt att veta vilka bäruppköpare som arbetar aktivt för att få bort rovdriften på utländska bärplockare och vilka företag som blundar för problemet. Utländska säsongsarbetare bör ges bättre möjligheter att bevaka sina rättigheter.

Migrationsverket bör i samband med att verket ger arbetstillstånd till de utländska bärplockarna också ge skriftlig information på det utländska språket om vilka rättigheter de har i Sverige. Verket ska också erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning åt de utländska bärplockarna.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 26 oktober 2010

Maria Lundqvist-Brömster (FP)